

Obsah	
Úvod	9
Přehled transkripce některých hlásek	10
1. Motorika, praxie	11
1. 1. Ideace	12
1. 2. Motorické plánování	12
1. 3. Provedení aktivity	13
2. Poruchy motoriky (praxie)	
2. 1. Vývojová dyspraxie, vývojová koordinační porucha	14
2. 2. Senzorická integrace	18
2. 2. 1. Poruchy sensorické integrace	19
3. Terminologie apraxie/dyspraxie řeči	
3. 1. Terminologie v zahraniční literatuře	21
3. 1. 2. Terminologické zdůvodnění	22
3. 2. Vývojová apraxie řeči, vývojová verbální dyspraxie	23
3. 3. Apraxie versus dyspraxie	24
3. 4. Vývojová apraxie (versus dyspraxie) řeči	25
3. 5. Porucha řeči versus porucha jazyka	25
3. 6. Typy apraxie/dyspraxie	27
3. 7. Vývojová artikulační apraxie/dyspraxie	28
3. 8. Volní kontrola u dyspraxie	30
3. 9. „Čistá apraxie řeči“	30
3. 10. Afázie a apraxie řeči	31
3. 11. VVD – porucha s dynamickými změnami	31
3. 12. DAS/DVD jako podskupina těžké VFP (?)	32
3. 13. VVD a vývojová dyslexie (dysortografie)	32
4. Definice a příčiny DAS/DVD	
4. 1. Definice profesionálů apraxie/dyspraxie řeči u dětí	33
4. 2. Sporné otázky verbální apraxie/dyspraxie	35
4. 3. Příčiny VVD	37
4. 4. Etiologie – vývoj	38
4. 5. Vztah genomu k jazykovým a řečovým poruchám	39

4. 6. Difúzního poškození mozku nebo dysfunkce	41
4. 7. Teoretické základy VVD	42

5. Charakteristiky VVD

5. 1. Stadia VVD	43
5. 2. Časná znamení a symptomy apraxie/dyspraxie řeči	44

5. 3. Neřečové charakteristiky

5. 3. 1. Neverbální komunikace	45
5. 3. 2. Souhyby a synkinéze	45
5. 3. 3. Pokus a omyl	46
5. 3. 4. Hrubá a jemná motorika	46
5. 3. 5. Poruchy krátkodobé paměti	46
5. 3. 6. Anxiozita, stres, frustrace, rezignace, agrese	47
5. 3. 7. P-L orientace	47

6. Řečové a jazykové charakteristiky obecně

6. 1. Opoždování vývoje řeči a jazyka	48
6. 2. Receptivní a expresivní jazykové dovednosti	48
6. 3. Obtíže při imitaci řeči	49
6. 4. Omezený repertoár souhlásek	49
6. 5. Složitost artikulačních změn	50
6. 6. Obtíže v realizaci slabik, slov, frází	50
6. 7. Verbální perseverace	51
6. 8. Rychlost koordinace pohybů	52
6. 9. Nekonzistentnost užívání hlásek	52
6. 10. Dysprozódie	53

7. Specifické poruchy realizace řeči

7. 1. Vadná výslovnost samohlásek ve slovech	55
7. 2. Znělostní chyby	55
7. 3. Redukce, eliminace, delecce konsonant (slabik)	56
7. 4. Asimilace progresivní a regresivní	57
7. 5. Transpozice, inverze dynamická	59
7. 6. Redundance hlásek	59
7. 7. Substitute konsonant	60

7. 8. Deformace, komolení slov	60
8. Podobnosti dysfázie s různými odchytkami řeči	61
8. 1. Vývojová dysfázie obecně	62
8. 1. 2. Expresivní VD	65
8. 1. 3. Expresivní VD – diagnostická vodítka	66
8. 1. 4. Receptivní VD – diagnostická vodítka	67
8. 2. Opoždění vývoje řeči a jazyka	68
8. 3. Mentální retardace	70
8. 4. Poruchy sluchu	71
8. 5. Dysartrie	72
8. 5. 1. Formy dysartrie	75
8. 5. 2. Diferenciální diagnostika dysartrie a dyspraxie	77
8. 6. Vývojová fonologická porucha (VFP)	79
8. 7. Infantilní afázie	84
8. 8. Akustická agnozie, dysgnozie	85
8. 9. Diagnostické zařazení VVD	86
9. Diagnostika vývojové dyspraxie	87
9. 1. Období stanovení diagnózy	87
9. 2. Anamnestická data	88
9. 3. Sluch	90
9. 4. Intelekt	93
9. 5. Motorika mluvidel	94
9. 5. 1. Aspekty mluvidel	94
9. 5. 2. Orální a artikulační aktivity	95
9. 5. 3. Automatická kontrola nad ústními strukturami	95
9. 5. 4. Volní, neverbální pohyby	96
9. 5. 5. Volní verbálně-orální pohyby	97
9. 5. 6. Změna pohybového tempa mluvidel	97
9. 5. 7. Prozódie	98
9. 6. Fonetický inventář (artikulace)	98
9. 6. 1. Klasické vyšetření výslovnosti	99
9. 6. 2. Opakování hlásek, slabik	101
9. 6. 3. Specifické vyšetření jednotlivých „vzorů“ řeči	102
9. 6. 4. Zaměření na některé specifické symptomy VVD	102

9. 7. Komunikační schopnosti v raném dětství	104
9. 8. Některá data neuropsychického vývoje dítěte	105
9. 9. Zkoušky motoriky a laterality	110
9. 10. Zpětná vazba	113

10. Terapie

10. 1. Postupy některých odborníků	114
10. 2. Zahájení terapie, četnost terapeutických sezení	116
10. 3. Cvičení motoriky	118
10. 4. Komunikace augmentativní a alternativní	119
10. 5. Terapeutické využití znakového jazyka	120
10. 5. 1. Redukce frustrace	122
10. 5. 2. Symbolická komunikace	122
10. 5. 3. Rozšiřování expresivní řeči	123
10. 5. 4. Úspěšná komunikace	123
10. 6. Individualizace a flexibilita terapie	124
10. 7. Normalizace senzitivity	125
10. 8. Terapie bez nátlaku	126
10. 9. Návčik po slabikách	127
10. 10. Multimodální terapie	129
10. 11. Terapie – souhrn	133
10. 12. Návčik v rodině	134

11. Prognóza	136
---------------------------	-----

Literatura	139
------------------	-----